

Kommunstyrelsen

Tjänsteskrivelse - Svar till e-petition "Marschaller längs Gavleån den 27 januari till minne av Förintelsens offer"

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta att e-petitionen anses besvarad.

Ärendet i korthet

Kommunstyrelsen har tagit emot en e-petition som handlar om att kommunen årligen ska uppmärksamma Förintelsens minnesdag den 27 januari, en nationell minnesdag, genom att tända marschaller längs Gavleån och angränsande gator på samma sätt som man gör under Å-draget.

Detta för att hedra minnet av människor som mördades samt de som stod emot under Förintelsen och för att samla stadens invånare kring gemenskap och lärande.

Gävle kommun brukar årligen uppmärksamma dagen med en aktivitet, datumet är med i bibliotekens aktivitetskalender och tips på lektionsmaterial skickas till skolor.

År 2023 deltog kommunen på en lokal minnesvecka för Förintelsen. Programmet samordnades av Svenska kyrkan och var ett samarbete mellan många olika aktörer.

Evenemanget Å-draget, som e-petitionens förslag om Förintelsens minnesdag vill likna, är en välkänd, synlig folkfest som firas första lördagen i september, i år för 25:e gången.

Å-draget består av många aktiviteter på olika håll i staden och att kommunen tänder marschaller längs Gavleån är en symbol för evenemanget.

Marschaller, deras utplacering, tändning och inhämtning sköts av en extern aktör som kommunen betalar för. Priset för detta ligger nu på runt 80 000 kronor. Budgeten för Å-draget i sin helhet var 200 000 kronor år 2025, i år har budgeten höjts till 350 000 kronor.

Ifall Gävle kommun skulle tända ett stort antal marschaller på väl synliga platser i centrala staden på Förintelsens minnesdag, skulle allmänheten behöva förstå varför detta görs.

Kommunstyrelsen

Marschaller på gatorna skulle därför kräva en stor informationsinsats och för att kunna gå ut med informationen behöver kommunen nogsamta tänka ut vilket budskap vi vill förmedla. Vad vill vi att folk ska minnas i samband med detta? Vad vill vi att invånare ska lära sig? Budskapet behöver vara tydligt och vedertaget för den breda allmänheten. På senare år har samtalet om Förintelsen politiserats ytterligare, vilket kräver särskild hänsyn.

Obevakad eld på öppen plats är alltid en säkerhetsrisk, och på grund av den ökade antisemitismen på senare år skulle det kunna finnas en särskild risk för motaktioner och skadegörelse just på Förintelsens minnesdag. Därför borde marschallerna behöva övervakas.

Gävle kommun vill dock uppmuntra externa aktörer att ta initiativ kring arrangemang på Förintelsens minnesdag och söka samarbete med Gävle kommun i denna fråga.

Om kommunstyrelsen skulle vilja gå vidare med e-petitionens förslag behöver frågan utredas grundligare. Till exempel behöver det utredas vilket budskap kommunen vill sända, en risk- och konsekvensanalys behöver göras och det behöver vara tydligt vilken verksamhet som har ansvaret för uppmärksammandet av Förintelsens minnesdag och ifrån vilken budget kostnaderna i så fall ska tas.

Beslutsunderlag

E-petition "Marschaller längs Gavleån den 27 januari till minne av Förintelsens offer"

Beslutet ska skickas till

Enheten för social hållbarhet, Styrning och stöd

Pilvi Mattila Sundberg

Strateg Social hållbarhet
Administrativa avdelningen
Styrning och stöd, Gävle kommun